

NOT: 5393 sayılı Kanunun 49. maddesi kapsamında belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirilenlerin sosyal güvenlik primi ve benzeri giderleri hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-12889807

27/06/2025

Konu: Görüş (5393 sayılı Kanunun 49. Maddesi Kapsamında Belediye Başkan Yardımcısı Olarak Görevlendirilenlerin Sosyal Güvenlik Primi ve Benzeri Giderleri)

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazı.

Başkanlığınızda 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi kapsamında belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirilen bir meclis üyesinin 5510 sayılı Kanunun 4/a maddesi ile ilişkilendirildiğinden bahisle sosyal sigorta primleri ve benzeri giderlerden kurum karşılıklarının ödenmesine ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin yedinci fıkrasında, *"Norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. Bu şekilde görevlendirilen meclis üyelerine belediye başkanına verilen ödeneğin 2/3'ünü aşmamak üzere belediye meclisi tarafından belirlenecek aylık ödenek verilir ve taleplerine göre bir sosyal güvenlik kurumu ile ilişkilendirilir. Bu şekilde görevlendirme, memuriyete geçiş, sözleşmeli veya işçi statüsünde çalışma dâhil ilgililer açısından herhangi bir hak teşkil etmez ve belediye meclisinin görev süresini aşamaz. Sosyal güvenlik prim ve benzeri giderlerden kurum karşılıkları belediye bütçesinden karşılanır."* hükmü yer almaktadır.

Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının Sigortalılık İşlemleri Hakkında 2013/11 sayılı Genelgesinde, *"1.22- Belediye başkan yardımcılarının sigortalılığı (Ek, 1/9/2016 tarihli ve 2016/20 sayılı Genelge)*

Bu Genelgenin dördüncü kısım, birinci bölüm "2.6- Belediye Başkan Yardımcıları" alt başlığında herhangi bir sigortalılığı olmayan belediye başkan yardımcılarının talepte bulunmaları halinde görevlendirildikleri tarihten itibaren, (a) ve (b) bentlerine tabi sigortalılığı bulunanların ise bu sigortalılıklarını sona erdirip (c) bendine tabi olmak için talepte bulunmaları halinde (c) bendine göre sigortalı sayılacağı açıklanmıştır.

Belediye başkan yardımcılarının sigortalı sayılması taleplerine bağlı olduğundan, Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında talepte bulunmayıp, (a) bendine tabi olmak için talepte bulunan belediye başkan yardımcılarının talepleri kabul edilerek (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında talepte bulunmamakla birlikte herhangi bir sigortalılığı olmayanlardan belediyelerce prim ödenen belediye başkan yardımcılarının 2008 yılı Ekim ayından sonraki süreleri de (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılacaktır.

Emekli aylığı almakta iken belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirilenler 5335 sayılı Kanunun 30 uncu maddesinde sayılan istisnalar içinde yer aldıklarından emekli aylıkları kesilmediğinden bu görevde bulundukları sürece ve (4/a) sigortalısı olmak için talepte bulunmaları halinde sosyal güvenlik destek primine tabi tutulacaklardır. ..." açıklamasına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 81 inci maddesinde, *"Bu Kanun gereğince alınacak sigorta prim oranları aşağıdaki şekildedir:*

a) Malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları prim oranı, sigortalının prime esas kazancının % 20'sidir. Bunun % 9'u sigortalı hissesi, %11'i işveren hissesidir. ...

Genel sağlık sigortası primi, kısa ve uzun vadeli sigorta kollarına tâbi olanlar için 82 nci maddenin birinci fıkrasına göre hesaplanan prime esas kazancın %12,5'idir. Bu primin %5'i sigortalı, %7,5'i ise işveren hissesidir. ..." hükmü bulunmaktadır.

Yine, 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununa göre sigortalı, "Bu Kanun kapsamına giren bir işyerinde bir hizmet akdine dayalı olarak çalışan ve çalıştığı süre içerisinde işsizlik sigortası primi ödeyen kimse" olarak tanımlanmış olup 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi kapsamında görevlendirme yoluyla başkan yardımcısı olanların burada belirtilen "bir hizmet akdi" bulunmadığından bunlardan işsizlik sigortası primi yapılması hukuken mümkün değildir.

Bu itibarla, 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesinde geçen "Sosyal güvenlik prim ve benzeri giderlerden kurum karşılıkları" ibaresinden 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde yer alan malûllük, yaşlılık ve ölüm sigortaları primi ile genel sağlık sigortası priminin anlaşılması gerektiği mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü